

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ มท.๕๐๓๐๕
ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๑๕๗๕ วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุมัติเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัด มท. และหัวหน้าหน่วยงาน
ในสังกัด สป.มท.

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบด้วย สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน และสรุปข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

กระทรวงมหาดไทย จึงขออนุมัติเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๑๔๖๒ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดที่เว็บไซต์กองกลาง สป. www.gad.moi.go.th เมนูหลัก “งานประจำ” หัวข้อย่อย “หนังสือแจ้งเวียน/คำสั่ง มท./สป.”

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

(นายณัฐพงศ์ ศิริชนะ)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๑๔๖๒

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ 16 ก.พ. 2559
เลขรับ..... 6506
เวลา.....

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สรุปลย่อคำวินิจฉัย ที่ สค ๒๗๕/๒๕๕๘
 ๒. สรุปลย่อคำวินิจฉัย ที่ สค ๒๗๖/๒๕๕๘
 ๓. สรุปลย่อคำวินิจฉัย ที่ สค ๒๗๒/๒๕๕๘
 ๔. บทความเรื่อง ข้อมูลที่ส่งให้ศาล...เปิดเผยได้หรือไม่
 ๕. บทความเรื่อง ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยเพื่อความโปร่งใส

กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง
วันที่ 16 ก.พ. 2559
เลขรับที่..... 672
เวลา.....

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เช่น สรุปลย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปลข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปลข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือ ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่สรุปลย่อคำวินิจฉัยและบทความ จำนวน ๕ เรื่อง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๕ ทางสื่อต่าง ๆ ของกระทรวงมหาดไทยเพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัชชัย มุลทองโร้ย)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๘

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

โดนรื้อบ้านครับ !

เดี๋ยวนี้ราคาที่ดินแพงครับ ขายบ้านมรดกให้บริษัทสร้างคอนโดดีกว่า ใครที่เช่าบ้านเป็นหลัง เขาอยู่ อยากให้อ่านเรื่องนี้ครับ จะทำอย่างไรดี

คุณอติตาได้มีหนังสือถึงสำนักงานเขตคลองเตย ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารว่าได้ออกใบอนุญาตรื้อถอน บ้านเลขที่ ๑๔ เลขที่ ๑๖ และ ๑๖/๑ - ๒ หรือไม่ เนื่องจากการรื้อถอนบ้านดังกล่าวคุณอติตาได้รับความเดือดร้อน ไม่สามารถเข้าใช้ประโยชน์ในบ้านที่เช่า แต่สำนักงานเขตคลองเตยมีหนังสือแจ้งว่าได้ออกใบอนุญาตรื้อถอน ถูกต้องให้แก่บริษัท เฟรแกรนท์ แต่ไม่สามารถให้เอกสารได้เนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอยู่ด้วย คุณอติตา จึงมีหนังสือไปอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ทั้งสองฝ่ายได้ชี้แจงสรุปความว่าคุณอติตาได้เช่าบ้านไม่มีเลขที่ในบริเวณบ้านเลขที่ ๑๖ ถนน สุขุมวิท ๑๒ ระยะเวลาเช่า ๓ ปี แต่สัญญาเช่ายังไม่ครบกำหนดเจ้าของบ้านแจ้งให้คุณอติต้าย้ายออกเพราะจะขายบ้าน พร้อมที่ดินที่ให้เช่าให้บุคคลอื่น แต่ตกลงเรื่องเงินค่าชดเชยไม่ได้ คุณอติตาจึงไม่ยอมย้ายออก ต่อมาบริษัท เฟรแกรนท์ ซึ่งเป็นผู้ซื้อได้รื้อถอนบ้านที่คุณอติตาเช่าโดยไม่ได้รับความยินยอม ฝ่ายสำนักงานเขตคลองเตยชี้แจงว่าคุณอติตา ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับใบอนุญาตรื้อถอนอาคารเป็นเพียงผู้เช่าบ้านที่ถูกรื้อถอน และมีข้อพิพาทกับเจ้าของบ้านจึงไม่ เป็นประโยชน์ต่อคุณอติตา สำหรับเอกสารอนุญาตให้รื้ออาคารนั้นมีข้อมูลชื่อบริษัท ชื่อกรรมการบริหาร วิศวกร ผู้ควบคุม ส่วนเอกสารประกอบการขออนุญาตจะมีชื่อ ที่อยู่ของผู้ขออนุญาต โฉนดที่ดิน ทะเบียนบ้าน ฯลฯ การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารอนุญาตให้รื้อถอน อาคารเลขที่ คล. ๙๗/๕๘ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และเอกสารแผนภาพอาคารที่ได้รับอนุญาตให้รื้อถอนนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงานรัฐ ที่สำนักงานเขตต่างๆ ให้อุญาตในเรื่องลักษณะนี้ เดือนหลายเรื่องเป็นปกติ สามารถเปิดเผยเพื่อตรวจสอบความโปร่งใสได้ และคุณอติตาได้รับผลกระทบ จากการรื้อถอนบ้านจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้อง การเปิดเผยจึงไม่รุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงให้สำนักงานเขตคลองเตยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้คุณอติตา

เรื่องนี้อ่านไปก็เห็นว่าผู้เช่าบ้านก็ใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คุ่มแดดคุ่มฝนได้ครับ หากต้องการเอกสารใดไปใช้คุ้มครองสิทธิของตนเองแล้วไม่ได้ ขอให้รีบถึงคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการครับ เพราะ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อสำนักงานฯ ได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ www.oic.go.th (ที่ สค ๒๗๕/๒๕๕๘)

ถูกเลิกจ้างก่อนหมดสัญญา

ระยะนี้มีข่าวผู้บริหารหน่วยงานอิสระ และผู้บริหารที่ทำงานในลักษณะทำสัญญาจ้างทำงานกับหน่วยงานถูกบอกเลิกหรือให้ยุติการปฏิบัติงานก่อนครบสัญญาหลายหน่วยงาน ก็ต้องการใช้เอกสารไปเยียวยาตามกฎหมายอื่นกันต่อไป

เรื่องนี้จะครบถ้วนอดีตเลขาธิการคุรุสภาได้มีหนังสือถึงประธานกรรมการคุรุสภา เพื่อขอสำเนาข้อมูลข่าวสารรายงานการประชุมคณะกรรมการคุรุสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง แต่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภามีหนังสือแจ้งปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า การประชุมดังกล่าวเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐ และการประชุมดังกล่าวเป็นการประชุมลับ เอกสารที่ใช้ในการประชุมเป็นเอกสารลับทั้งสิ้น ท่านอดีตเลขาธิการคุรุสภาจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ท่านอดีตเลขาธิการคุรุสภาในฐานะผู้อุทธรณ์ได้ชี้แจงว่า คณะกรรมการคุรุสภาได้มีมติบอกเลิกจ้างโดยอ้างว่าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่ไปก่อน เป็นเหตุให้ผู้อุทธรณ์ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลาตามที่กำหนดในสัญญาจ้างเป็นเวลา ๔ ปี และต่อมาคณะกรรมการคุรุสภาได้มีการประชุมและมีมติบอกเลิกจ้างผู้อุทธรณ์ตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ ผู้อุทธรณ์จึงได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองและต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ประกอบการฟ้องคดี ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาชี้แจงว่า เนื่องจากคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติทำให้ผู้อุทธรณ์ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลาตามสัญญาจ้างในข้อ ๒ และประกอบกับสัญญาข้อ ๗ กำหนดว่านายจ้างมีสิทธิบอกเลิกจ้างเมื่อใดก็ได้ โดยแจ้งให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษรไม่น้อยกว่า ๓ เดือน เมื่อได้พิจารณาเอกสารตามคำขอแล้วเห็นว่ารายงานการประชุมดังกล่าวเป็นเอกสารลับและเป็นการประชุมลับ แต่ก็ได้คัดลอกข้อความมติที่ประชุมแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า รายงานการประชุมคณะกรรมการคุรุสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไปของหน่วยงานรัฐ ในการบันทึกสรุปข้อเท็จจริงในการประชุมและมติที่ประชุม ไม่ใช่ความเห็นหรือคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ (๓) แม้จะกำหนดขึ้นความลับไว้ก็ไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ จึงวินิจฉัยฯ ให้สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้อดีตเลขาธิการคุรุสภา

ประชาชนธรรมดา หรือผู้บริหารที่ใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้เท่าเทียมกันครับ หากต้องการข้อมูลข่าวสารของราชการไปใช้คุ้มครองสิทธิของตนเองแล้วไม่ได้ ขอให้รีบถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการครับ เพราะ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อบริษัทได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ www.oic.go.th (ที่ สค ๒๗๖/๒๕๕๘)

ขอข้อมูลข่าวสารการสอบสวนข้อเท็จจริง

เรื่องลักษณะนี้มีความจำเป็นต้องเสนอให้ทราบเป็นระยะครับ เนื่องจากมีเรื่องอุทธรณ์ประเด็นนี้อยู่มากเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงไปก็เป็นเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องที่อาจเพิ่งได้อ่านบทความนี้

นางตุ๊กตาเป็นพนักงานส่วนตำบลแห่งหนึ่งมีหนังสือขอสำเนาการสอบข้อเท็จจริงเพื่อใช้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยรวม ๔ รายการ เช่น บันทึกการร้องเรียนเรื่องกู้ยืมเงิน บันทึกเรื่องการรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา รายงานการสอบข้อเท็จจริง และหนังสือชี้แจงของนางตุ๊กตา แต่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเดิ่นมีหนังสือแจ้งปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล นางตุ๊กตาจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏว่านางตุ๊กตาถูกร้องเรียนจากครูผู้ดูแลเด็กว่าได้กู้ยืมเงินด้วยวาจา ไม่มีการทำสัญญาและไม่ส่งคืนเงินที่ให้กับผู้กู้บางราย โดยอ้างว่านำไปใช้จ่ายและมอบให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลหนองเดิ่น เพื่อขอปฏิบัติงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเดิ่นได้ต่อไป ซึ่งหน่วยงานได้สอบถามเรื่องราวและทำบันทึกเรื่องร้องเรียนไว้ และอีกกรณีหนึ่งนางตุ๊กตาได้ลาภหลายครั้งทั้งส่งใบลาและไม่ส่งใบลา โดยอ้างว่าต้องดูแลมารดาที่ป่วย เมื่อไปเยี่ยมที่บ้านพบว่ามารดาไม่ได้เจ็บป่วยจริง เห็นว่ามีพฤติกรรมรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา หลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ราชการ จึงตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง กรณีนางตุ๊กตาประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ เรื่องกู้ยืมเงินและรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา โดยตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๓ เดือน เหตุผลที่ปฏิเสธการเปิดเผยเอกสารเนื่องจากเห็นว่า ในเอกสารมีชื่อบุคคลอื่นที่ผู้ร้องเรียนกล่าวอ้าง มีข้อมูลการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องนี้กระบวนการสอบข้อเท็จจริงและการลงโทษทางวินัยเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพตามมาตรา ๑๕ (๒) ประกอบกับนางตุ๊กตาเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง สำหรับข้อมูลข่าวสารบันทึกการให้ถ้อยคำพยานบุคคลในประเด็นการกู้ยืมเงินอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัย ตามมาตรา ๑๕ (๔) เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนแล้ว จึงวินิจฉัยฯ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเดิ่นเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้นางตุ๊กตาทั้ง ๔ รายการ โดยให้ปกปิดชื่อ นามสกุล ที่อยู่ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและข้อความที่จะทราบได้ว่าผู้ใดเป็นพยาน

ข้อมูลข่าวสารของราชการใช้สิทธิขอได้ทุกคนครับ กรรมการวินิจฉัยฯ จะพิจารณาเฉพาะว่าข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เปิดเผยได้หรือไม่เท่านั้น ใครผิดใครถูกก็เอาเอกสารไปใช้สิทธิตามกฎหมายอื่นต่อไป มีข้อสงสัยติดต่อหาหรือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ www.oic.go.th "ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ"

ข้อมูลที่ส่งให้ศาล...เปิดเผยได้หรือไม่

มีเรื่องหารือไปที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเรื่องจัดซื้อจัดจ้างอยู่เรื่อย ๆ ครับ เมื่อหารือไปคณะกรรมการ ฯ ก็ตอบให้ทุกครั้ง เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ

สำนักงานเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ ได้จัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้างระบบผลิตประปาเทศบาล ปรากฏว่าคุณสมโอได้เป็นหนึ่งในผู้เข้าร่วมเสนอราคาโครงการนี้ด้วย แต่ไม่ทราบเป็นมาเป็นไปอย่างไรได้มีการฟ้อง คุณสมโอต่อศาลจังหวัดนางรอง คุณสมโอจึงมีหนังสือถึงสำนักงานเทศบาลตำบลโนนสุวรรณขอถ่ายสำเนาเอกสาร และรับรองสำเนาเอกสารโครงการก่อสร้างระบบผลิตประปาเทศบาลดังกล่าว จำนวน ๘ รายการ ได้แก่ ประกาศ จัดซื้อจัดจ้าง แบบแปลนก่อสร้าง บัญชีรายการผู้ซื้อแบบ บัญชีรายการผู้ยื่นซองเสนอราคา ผลการพิจารณา สัญญาจ้าง รายงานการควบคุมงานก่อสร้าง และฎีกาเบิกจ่ายเงินโครงการ สำนักงานเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ มีหนังสือหารือว่า ๑) เอกสารดังกล่าวได้จัดส่งให้ศาลจังหวัดนางรองแล้ว ยังต้องคัดสำเนาให้คุณสมโอหรือไม่ และ ๒) ข้อมูลข่าวสารนี้ไม่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

อธิบายอย่างนี้ครับ มาตรา ๑๕ (๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบหรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม เรื่องนี้แม้ข้อเท็จจริงสำนักงานเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ ได้จัดส่งข้อมูลข่าวสารโครงการระบบผลิตประปาให้ศาลจังหวัดนางรองแล้ว แต่การขอข้อมูลข่าวสารของคุณสมโอเป็นการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็น “สิทธิได้รู้” เท่าที่ข้อมูลข่าวสารนั้นไม่เป็นความลับ การจัดซื้อจัดจ้างโครงการเรื่องนี้เสร็จสิ้นแล้ว และข้อมูลข่าวสารนี้เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ ที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้อยู่แล้ว รวมทั้งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องเปิดเผยข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดซื้อจัดจ้าง และสัญญาที่อนุมัติแล้วไว้ที่สำนักงาน และระบบสารสนเทศ ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอของคุณสมโอจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ฯ ตามมาตรา ๑๕ (๒)

เรื่องนี้เทศบาลฯ คงเกรงว่าจะละเมิดอำนาจศาลหรือไม่แหละครับ อย่างไรก็ตาม แม้จะส่งเอกสารให้ศาลแล้ว แต่เทศบาลก็ต้องมีสำเนาเก็บไว้ที่ถ่ายสำเนานั้นให้คุณสมโอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องได้ครับ มีข้อสงสัยติดต่อหารือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

(หารือ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘)

ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยเพื่อความโปร่งใส

สัปดาห์นี้มีเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน และแสดงความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐมาเรียนให้ทราบกันอีกเรื่องหนึ่งครับ

นายสุพันธ์ ตันยวรรณะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ลงนามในประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ สรุปตามเอกสารได้ดังนี้

มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นมาตราที่กำหนดว่าข้อมูลข่าวสารในมาตรานี้เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดแสดงไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและในระบบสารสนเทศของหน่วยงานรวม ๘ รายการ โดยในมาตรา ๙ (๘) เป็นข้อมูลข่าวสารในเรื่องที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนด ซึ่งตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นมาจนถึงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ ข้อมูลข่าวสารนี้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนดไว้ ๓ เรื่องคือ ประกาศประกวดราคาสอบราคา รายงานสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือน และรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ แต่เมื่อมีประกาศฉบับใหม่นี้แล้ว ข้อมูลข่าวสารเรื่องมาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสจะเป็นเรื่องที่ ๔ ที่ประชาชนจะสามารถเข้าดูได้เพิ่มเติม ซึ่งมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขรวม ๖ ข้อ คือ ข้อ ๑ ในเรื่องการจัดหาพัสดุต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมาย ระเบียบ รายงานการขอซื้อขอจ้าง แผนและผลการจัดหาพัสดุ สรุปผล รายงานผล รวม ๘ รายการ ข้อ ๒ ในเรื่องการให้บริการประชาชนที่ต้องเปิดเผยคือ หลักเกณฑ์และขั้นตอนการให้บริการ การประเมินผลความพึงพอใจ รวม ๗ รายการ ข้อ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานของหน่วยงาน ได้แก่ โครงสร้างอำนาจหน้าที่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนและรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนประจำปี ข้อ ๔ ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของหน่วยงาน เช่น แผนงาน โครงการ งบประมาณประจำปี รายงานการใช้งบประมาณ รายงานผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน ข้อ ๕ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ของหน่วยงาน เช่น หลักเกณฑ์การคัดเลือก การพิจารณาสรรหาในทุกระยะ หลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพิจารณาให้คุณให้โทษ ข้อ ๖ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ตัวชี้วัด รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ที่จัดทำโดยผู้ควบคุมหรือผู้ตรวจสอบภายใน เป็นต้นการดำเนินการตั้งแต่ข้อ ๑ - ข้อ ๖ ต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารและดัชนีสืบค้น และต้องให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่มิประกาศฉบับนี้

เรื่องนี้เป็นความพยายามของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะเน้นย้ำในเรื่องความโปร่งใสตามแนวนโยบายของรัฐบาล โดยประกาศฉบับนี้ต้องการให้การบริหารงานของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เสริมสร้างความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อประชาชน ซึ่งทุกหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยประชาชนสามารถเข้าดูข้อมูลนี้ได้ และขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ หรือพิมพ์ข้อมูลได้ที่ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๑๕๗๕

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สรุปลย่อคำวินิจฉัย ที่ สค ๒๗๕/๒๕๕๘
 ๒. สรุปลย่อคำวินิจฉัย ที่ สค ๒๗๖/๒๕๕๘
 ๓. สรุปลย่อคำวินิจฉัย ที่ สค ๒๗๒/๒๕๕๘
 ๔. บทความเรื่อง ข้อมูลที่ส่งให้ศาล...เปิดเผยได้หรือไม่
 ๕. บทความเรื่อง ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยเพื่อความโปร่งใส

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบด้วย สรุปลย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปลข้อร้องเรียนของคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน และสรุปลข้อหารือของคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

กระทรวงมหาดไทย จึงขอความร่วมมือจังหวัดทุกจังหวัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ทั้งนี้ รายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วยสามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ของกองกลาง สป. www.gad.moi.go.th เมนูหลัก “งานประจำ” หัวข้อย่อย “หนังสือแจ้งเวียน/คำสั่ง มท./สป.”

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายณัฐพงศ์ ศิริชนะ)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกลาง

โทร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ (มท. ๕๐๓๐๕)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓

โดนรื้อบ้านครับ !

เดี๋ยวนี้ราคาที่ดินแพงครับ ขายบ้านมรดกให้บริษัทสร้างคอนโดดีกว่า ใครที่เช่าบ้านเป็นหลัง เขาอยู่ อยากให้อ่านเรื่องนี้ครับ จะทำอย่างไรดี

คุณอติตาได้มีหนังสือถึงสำนักงานเขตคลองเตย ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารว่าได้ออกใบอนุญาตรื้อถอน บ้านเลขที่ ๑๔ เลขที่ ๑๖ และ ๑๖/๑ - ๒ หรือไม่ เนื่องจากการรื้อถอนบ้านดังกล่าวคุณอติตาได้รับความเดือดร้อน ไม่สามารถเข้าใช้ประโยชน์ในบ้านที่เช่า แต่สำนักงานเขตคลองเตยมีหนังสือแจ้งว่าได้ออกใบอนุญาตรื้อถอน ถูกต้องให้แก่บริษัท เฟรแกรนท์ แต่ไม่สามารถให้เอกสารได้เนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอยู่ด้วย คุณอติตา จึงมีหนังสือไปอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ทั้งสองฝ่ายได้ชี้แจงสรุปความว่าคุณอติตาได้เช่าบ้านไม่มีเลขที่ในบริเวณบ้านเลขที่ ๑๖ ถนน สุขุมวิท ๑๒ ระยะเวลาเช่า ๓ ปี แต่สัญญาเช่ายังไม่ครบกำหนดเจ้าของบ้านแจ้งให้คุณอิตาย้ายออกเพราะจะขายบ้าน พร้อมที่ดินที่ให้เช่าให้บุคคลอื่น แต่ตกลงเรื่องเงินค่าชดเชยไม่ได้ คุณอิตาจึงไม่ยอมย้ายออก ต่อมาบริษัท เฟรแกรนท์ ซึ่งเป็นผู้ซื้อได้รื้อถอนบ้านที่คุณอิตาเช่าโดยไม่ได้ได้รับความยินยอม ฝ่ายสำนักงานเขตคลองเตยชี้แจงว่าคุณอิตา ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับใบอนุญาตรื้อถอนอาคารเป็นเพียงผู้เช่าบ้านที่ถูกรื้อถอน และมีข้อพิพาทกับเจ้าของบ้านจึงไม่ เป็นประโยชน์ต่อคุณอิตา สำหรับเอกสารอนุญาตให้รื้ออาคารนั้นมีข้อมูลของบริษัท ชื่อกรรมการบริหาร วิศวกร ผู้ควบคุม ส่วนเอกสารประกอบการขออนุญาตจะมีชื่อ ที่อยู่ของผู้ขออนุญาต โฉนดที่ดิน ทะเบียนบ้าน ฯลฯ การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารอนุญาตให้รื้อถอน อาคารเลขที่ คล. ๙๗/๕๘ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และเอกสารแผนภาพอาคารที่ได้รับอนุญาตให้รื้อถอนนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงานรัฐ ที่สำนักงานเขตต่างๆ ให้อุญาตในเรื่องลักษณะนี้ เดือนละหลายเรื่องเป็นปกติ สามารถเปิดเผยเพื่อตรวจสอบความโปร่งใสได้ และคุณอิตาได้รับผลกระทบ จากการรื้อถอนบ้านจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้อง การเปิดเผยจึงไม่รุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงให้สำนักงานเขตคลองเตยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้คุณอิตา

เรื่องนี้อ่านไปก็เห็นว่าผู้เช่าบ้านก็ใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คุ่มแค้นคุ่มฝนได้ครับ หากต้องการเอกสารใดไปใช้คุ้มครองสิทธิของตนเองแล้วไม่ได้ ขอให้รีบถึงคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการครับ เพราะ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อสำนักงานฯ ได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ www.oic.go.th (ที่ สค ๒๗๕/๒๕๕๘)

ถูกเลิกจ้างก่อนหมดสัญญา

ระยะนี้มีข่าวผู้บริหารหน่วยงานอิสระ และผู้บริหารที่ทำงานในลักษณะทำสัญญาจ้างทำงานกับหน่วยงานถูกบอกเลิกหรือให้ยุติการปฏิบัติงานก่อนครบสัญญาหลายหน่วยงาน ก็ต้องการใช้เอกสารไปเยี่ยวยาทามกฎหมายอื่นกันต่อไป

เรื่องนี้ระลึกขานอดีตเลขาธิการคุรุสภาได้มีหนังสือถึงประธานกรรมการคุรุสภา เพื่อขอสำเนาข้อมูลข่าวสารรายงานการประชุมคณะกรรมการคุรุสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง แต่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภามีหนังสือแจ้งปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า การประชุมดังกล่าวเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐ และการประชุมดังกล่าวเป็นการประชุมลับ เอกสารที่ใช้ในการประชุมเป็นเอกสารลับทั้งสิ้น ท่านอดีตเลขาธิการคุรุสภาจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ท่านอดีตเลขาธิการคุรุสภาในฐานะผู้อุทธรณ์ได้ชี้แจงว่า คณะกรรมการคุรุสภาได้มีมติบอกเลิกจ้างโดยอ้างว่าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่ไปก่อน เป็นเหตุให้ผู้อุทธรณ์ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลาตามที่กำหนดในสัญญาจ้างเป็นเวลา ๔ ปี และต่อมาคณะกรรมการคุรุสภาได้มีการประชุมและมีมติบอกเลิกจ้างผู้อุทธรณ์ตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ ผู้อุทธรณ์จึงได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองและต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ประกอบการฟ้องคดี ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาชี้แจงว่า เนื่องจากคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติทำให้ผู้อุทธรณ์ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลาตามสัญญาจ้างในข้อ ๒ และประกอบกับสัญญาข้อ ๗ กำหนดว่านายจ้างมีสิทธิบอกเลิกจ้างเมื่อใดก็ได้ โดยแจ้งให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษรไม่น้อยกว่า ๓ เดือน เมื่อได้พิจารณาเอกสารตามคำขอแล้วเห็นว่ารายงานการประชุมดังกล่าวเป็นเอกสารลับและเป็นการประชุมลับ แต่ก็ได้คัดลอกข้อความมติที่ประชุมแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า รายงานการประชุมคณะกรรมการคุรุสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไปของหน่วยงานรัฐ ในการบันทึกสรุปข้อเท็จจริงในการประชุมและมติที่ประชุม ไม่ใช่ความเห็นหรือคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ (๓) แม้จะกำหนดชั้นความลับไว้ก็ไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ จึงวินิจฉัยฯ ให้สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้อดีตเลขาธิการคุรุสภา

ประชาชนธรรมดา หรือผู้บริหารที่ใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้เท่าเทียมกันครับ หากต้องการข้อมูลข่าวสารของราชการไปใช้คุ้มครองสิทธิของตนเองแล้วไม่ได้ ขอให้รีบถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการครับ เพราะ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ www.oic.go.th (ที่ สค ๒๗๖/๒๕๕๘)

ขอข้อมูลข่าวสารการสอบสวนข้อเท็จจริง

เรื่องลักษณะนี้มีความจำเป็นต้องเสนอให้ทราบเป็นระยะครับ เนื่องจากมีเรื่องอุทธรณ์ประเด็นนี้อยู่มากเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงไปก็เป็นเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องที่อาจเพิ่งได้อ่านบทความนี้

นางตุ๊กตาเป็นพนักงานส่วนตำบลแห่งหนึ่งมีหนังสือขอสำเนาการสอบข้อเท็จจริงเพื่อใช้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยรวม ๔ รายการ เช่น บันทึกการร้องเรียนเรื่องกู้ยืมเงิน บันทึกเรื่องการรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา รายงานการสอบข้อเท็จจริง และหนังสือชี้แจงของนางตุ๊กตา แต่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเต็งมีหนังสือแจ้งปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล นางตุ๊กตาจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏว่านางตุ๊กตาถูกร้องเรียนจากครูผู้ดูแลเด็กว่าได้กู้ยืมเงินด้วยวาจา ไม่มีการทำสัญญาและไม่ส่งคืนเงินที่กู้ให้กับผู้กู้บางราย โดยอ้างว่านำไปใช้จ่ายและมอบให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลหนองเต็ง เพื่อขอปฏิบัติงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเต็งได้ต่อไป ซึ่งหน่วยงานได้สอบถามเรื่องราวและทำบันทึกเรื่องร้องเรียนไว้ และอีกกรณีหนึ่งนางตุ๊กตาได้ลาจหลายครั้งทั้งส่งใบลาและไม่ส่งใบลา โดยอ้างว่าต้องดูแลมารดาที่ป่วย เมื่อไปเยี่ยมที่บ้านพบว่ามารดาไม่ได้เจ็บป่วยจริง เห็นว่ามีพฤติกรรมรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา หลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ราชการ จึงตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง กรณีนางตุ๊กตาประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ เรื่องกู้ยืมเงินและรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา โดยตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๓ เดือน เหตุผลที่ปฏิเสธการเปิดเผยเอกสารเนื่องจากเห็นว่า ในเอกสารมีชื่อบุคคลอื่นที่ผู้ร้องเรียนกล่าวอ้าง มีข้อมูลการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องนี้กระบวนการสอบข้อเท็จจริงและการลงโทษทางวินัยเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพตามมาตรา ๑๕ (๒) ประกอบกับนางตุ๊กตาเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง สำหรับข้อมูลข่าวสารบันทึกการให้ถ้อยคำพยานบุคคลในประเด็นการกู้ยืมเงินอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัย ตามมาตรา ๑๕ (๔) เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนแล้ว จึงวินิจฉัยฯ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเต็งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้นางตุ๊กตาทั้ง ๔ รายการ โดยให้ปกปิดชื่อ นามสกุล ที่อยู่ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและข้อความที่จะทราบได้ว่าผู้ใดเป็นพยาน

ข้อมูลข่าวสารของราชการใช้สิทธิขอได้ทุกคนครับ กรรมการวินิจฉัยฯ จะพิจารณาเฉพาะว่าข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เปิดเผยได้หรือไม่เท่านั้น ใครผิดใครถูกก็เอาเอกสารไปใช้สิทธิตามกฎหมายอื่นต่อไป มีข้อสงสัยติดต่อหาหรือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ www.oic.go.th "ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ"

(ที่ สค ๒๗๒/๒๕๕๘)

ข้อมูลที่ส่งให้ศาล...เปิดเผยได้หรือไม่

มีเรื่องหารือไปที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเรื่องจัดซื้อจัดจ้างอยู่เรื่อย ๆ ครับ เมื่อหารือไปคณะกรรมการ ฯ ก็ตอบให้ทุกครั้ง เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ

สำนักงานเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ ได้จัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้างระบบผลิตประปาเทศบาล ปรากฏว่าคุณสัมโอได้เป็นหนึ่งในผู้เข้าร่วมเสนอราคาโครงการนี้ด้วย แต่ไม่ทราบเป็นมาเป็นไปอย่างไรได้มีการฟ้อง คุณสัมโอต่อศาลจังหวัดนางรอง คุณสัมโอจึงมีหนังสือถึงสำนักงานเทศบาลตำบลโนนสุวรรณขอถ่ายสำเนาเอกสาร และรับรองสำเนาเอกสารโครงการก่อสร้างระบบผลิตประปาเทศบาลดังกล่าว จำนวน ๘ รายการ ได้แก่ ประกาศ จัดซื้อจัดจ้าง แบบแปลนก่อสร้าง บัญชีรายการผู้ซื้อแบบ บัญชีรายการผู้ยื่นซองเสนอราคา ผลการพิจารณา สัญญาจ้าง รายงานการควบคุมงานก่อสร้าง และฎีกาเบิกจ่ายเงินโครงการ สำนักงานเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ มีหนังสือหารือว่า ๑) เอกสารดังกล่าวได้จัดส่งให้ศาลจังหวัดนางรองแล้ว ยังต้องคัดสำเนาให้คุณสัมโอหรือไม่ และ ๒) ข้อมูลข่าวสารนี้ไม่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

อธิบายอย่างนี้ครับ มาตรา ๑๕ (๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบหรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม เรื่องนี้แม้ข้อเท็จจริงสำนักงานเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ ได้จัดส่งข้อมูลข่าวสารโครงการระบบผลิตประปาให้ศาลจังหวัดนางรองแล้ว แต่การขอข้อมูลข่าวสารของคุณสัมโอเป็นการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็น “สิทธิได้รู้” เท่าที่ ข้อมูลข่าวสารนั้นไม่เป็นความลับ การจัดซื้อจัดจ้างโครงการเรื่องนี้เสร็จสิ้นแล้ว และข้อมูลข่าวสารนี้เป็นข้อมูล ข่าวสารตามมาตรา ๙ ที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้อยู่แล้ว รวมทั้งพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องเปิดเผยข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดซื้อจัดจ้าง และสัญญาที่อนุมัติแล้วไว้ที่สำนักงาน และระบบสารสนเทศ ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอของคุณสัมโอจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ฯ ตามมาตรา ๑๕ (๒)

เรื่องนี้เทศบาลฯ คงเกรงว่าจะละเมิดอำนาจศาลหรือไม่แหละครับ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี แม้จะส่งเอกสาร ให้ศาลแล้ว แต่เทศบาลก็ต้องมีสำเนาเก็บไว้ที่ถ่ายสำเนานั้นให้คุณสัมโอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องได้ครับ มีข้อสงสัยติดต่อหารือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

(หารือ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘)

ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยเพื่อความโปร่งใส

สัปดาห์นี้มีเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน และแสดงความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐมาเรียนให้ทราบกันอีกเรื่องหนึ่งครับ

นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ลงนามในประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ สรุปตามเอกสารได้ดังนี้

มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นมาตราที่กำหนดว่าข้อมูลข่าวสารในมาตรานี้เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดแสดงไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและในระบบสารสนเทศของหน่วยงานรวม ๘ รายการ โดยในมาตรา ๙ (๘) เป็นข้อมูลข่าวสารในเรื่องที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนด ซึ่งตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นมาจนถึงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ ข้อมูลข่าวสารนี้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนดไว้ ๓ เรื่องคือ ประกาศประกวดราคาสอบราคา รายงานสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือน และรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ แต่เมื่อมีประกาศฉบับใหม่นี้แล้ว ข้อมูลข่าวสารเรื่องมาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสจะเป็นเรื่องที่ ๔ ที่ประชาชนจะสามารถเข้าดูได้เพิ่มเติม ซึ่งมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขรวม ๖ ข้อ คือ ข้อ ๑ ในเรื่องการจัดหาพัสดุต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมาย ระเบียบ รายงานการขอซื้อของจ้าง แผนและผลการจัดหาพัสดุ สรุปผล รายงานผล รวม ๘ รายการ ข้อ ๒ ในเรื่องการทำบริการประชาชนที่ต้องเปิดเผยคือ หลักเกณฑ์และขั้นตอนการให้บริการ การประเมินผลความพึงพอใจ รวม ๗ รายการ ข้อ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานของหน่วยงาน ได้แก่ โครงสร้างอำนาจหน้าที่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนและรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนประจำปี ข้อ ๔ ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของหน่วยงาน เช่น แผนงาน โครงการ งบประมาณประจำปี รายงานการใช้งบประมาณ รายงานผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน ข้อ ๕ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ของหน่วยงาน เช่น หลักเกณฑ์การคัดเลือก การพิจารณาสรรหาในทุกระยะ หลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพิจารณาให้คุณให้โทษ ข้อ ๖ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ตัวชี้วัด รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ที่จัดทำโดยผู้ควบคุมหรือผู้ตรวจสอบภายใน เป็นต้นการดำเนินการตั้งแต่ข้อ ๑ - ข้อ ๖ ต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารและดัชนีสืบค้น และต้องให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่มีประกาศฉบับนี้

เรื่องนี้เป็นความพยายามของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะเน้นย้ำในเรื่องความโปร่งใสตามแนวนโยบายของรัฐบาล โดยประกาศฉบับนี้ต้องการให้การบริหารงานของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เสริมสร้างความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่มีต่อประชาชน ซึ่งทุกหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยประชาชนสามารถเข้าดูข้อมูลนี้ได้ และขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ หรือพิมพ์ข้อมูลได้ที่ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”